

ORTADOĞU'DA SİNSİ STRATEJİLER VE ATILACAK ADIMLAR ÜZERİNE BAZI TESPİTLER

DOĐ. DR. ULVİ KESER*

Giriş

Kıbrıs Adası Avrasya ve özellikle de Orta Doğu ve Doğu Akdeniz açısından son derece stratejik bir konumdadır. Kıbrıs'ta hâkim olan, bu bölgedeki enerji kanalları, ticari yollar ve askeri strateji açısından büyük bir üstünlük sağlamaktadır. Özellikle bugün gelinen noktada Kıbrıs Adası'nın Akdeniz'de bu kadar hassas bir coğrafyada yer alması önemini bir kat daha arttırmaktadır. Bugünün dünyasında küresel jeopolitik güç merkezi olarak görülen ABD, kıtasal jeopolitik güç merkezi olarak görülen Çin, İngiltere ve Fransa'nın yanında bölgesel jeopolitik güç olarak Türkiye; Ortadoğu'dan Balkanlara ve Orta Asya'ya açılan kapı üzerindedir. Bu coğrafyada hâkim güç olmak isteyen bir ülkenin Akdeniz'de sabit bir üs konumundaki Kıbrıs Adası'nı göz ardı etmesi beklenemez ve bugün bu durumu en iyi değerlendiren ülke pozisyonunda ise Fransa bulunmaktadır. Bütün bunlara koşut olarak AB, Güney Kıbrıs'ı üyeliğe alarak, bu bölgelerdeki zayıf konumunu güçlendirmeye çalışmaktadır. Her ne kadar "Akdeniz Birliği" gibi bir proje hayata geçirilmeye çalışılsa da AB; Doğu Avrupa'nın yanında Kuzey Afrika ve tüm Akdeniz'i de kendi nüfuz sahası içinde görmektedir. Böylece AB, Kıbrıs'a hâkim olmakla kendisi için son derece hayati önemde olan Orta Doğu, Orta Asya ve Kafkasya petrollerini, bölge pazarlarını ve deniz ticaret yollarıyla bölgedeki önemli limanları kontrolü altına alabilecektir. Bir yanda adanın jeopolitik ve geo-stratejik önemi, bir yanda bölgede söz sahibi olmak isteyen AB, İngiltere, adada tarihi ve

* Atılım Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi, Atılım Kıbrıs Araştırmaları ve Uygulama Merkezi (AKAUM) Müdürü.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafya farklı sebeplere bağlı olarak çok hızlı değişkenlikler gösteren, ancak genellikle güvensizlik ve istikrarsızlık eksenine oturan bir süreçten geçiyor.

etnik sebeplerle hak iddia eden Yunanistan ve aday bir sıçrama tahtası ve güvenli bir ileri karakol olarak kullanma niyetindeki Fransa bir araya gelince Güney Kıbrıs'ın üyelik başvurusu öne alınır ve üyelik görüşmeleri hızla ve olumlu bir şekilde sonuçlandırılır.

Bu noktada öncelikle, "Nasıl bir coğrafyada yaşıyoruz?" sorusuna cevap vermek gerekir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu coğrafya farklı sebeplere bağlı olarak çok hızlı değişkenlikler gösteren, ancak genellikle güvensizlik ve istikrarsızlık eksenine oturan bir süreçten geçiyor. Esasında daha 1904 yılında Amerikalı amiral ve deniz stratejisti Alfred T. Mahan'ın bir fayton tekerleğine benzettiği ve iç içe geçmiş üç ayrı halka olarak betimleyip Ortadoğu olarak isimlendirdiği bu bölge tarihin neredeyse hiçbir devresinde huzur

ve istikrarı yakalayabilmiş değildir ve yakalayamayacaktır da. En içteki halkayı Arap Yarımadası'nın teşkil ettiği, en dıştaki halkasında ise Türkiye'yi de çevreleyen Avrasya açılımının bulunduğu bölgeye dikkat edilirse yüz yıl önce de bugün yaşanan sorunların yaşandığı, yüz yıl önce bu sorunların ortaya çıkmasında, kaçınmasında, tahrik edilmesinde ve bu coğrafyada kararların alınmasında etkili olan aktörlerin hep aynı olduğu, yönetenle yönetilenlerin de pek değişmediği görülecektir. Buradan hareketle tekerleğin ikinci halkası olan Ortadoğu coğrafyasında İsrail'i kurtarma ve rahatlatma hareketi olarak nitelendirilen "Club Med Projesi" de aslında dıştaki son ve en büyük halka olan Avrasya halkasının bir parçasıdır. İşte tam da bu aşamada karşımıza çıkan, daha doğrusu son derece temkinli adımlarla ilerleyen, karda yürüyüp izini belli etmeyen siyasetiyle kendisini gösteren bir ülke söz konusu olur. Bugün "Türkiye, Avrupalı kimliği kapsamına sosyal, kültürel, dinsel birçok nedenle dâhil edilemez." şeklinde bir düşünce pek çok AB üyesi ülke tarafından sesli olarak dile getirilmektedir. Bu nedenle Avrupalı kimliğinin oluşturulmasında Anti-Türk/Doğu/İslam önemli rol oynamıştır ve oynamaktadır. Bu düşüncenin bugün itibarıyla en açık ve net savunucusu konumunda olan kişi ise önceki dönem Fransa Cumhurbaşkanı olan Nicholas Sarkozy ve Fransa'dan başkası değildir.¹ Bu çalışma Avrasya genelinde Ortadoğu eksenli olarak ortaya çıkan ve özellikle Akdeniz'de Fransa'nın girişimleriyle hareketlenen stratejiye kesitsel bir bakış sunmak üzere kaleme alınmıştır.

İngiltere ve Amerika'nın Kıbrıs Yaklaşımları:

Kıbrıs konusunda ortaya atılacak herhangi bir tartışmada doğaldır ki ilk akla

gelen, adanın Türkiye tarafından 1974'te yapılan meşru harekât sonrasında ikiye ayrıldığı ve adada iki toplumun bulunduğu. Oysa ada fiili olarak üçe bölünmüş durumdadır ve göz ardı edilen bölüm İngiltere'nin özel hükümler alanı olan üsleridir. Adada her dönem "böl ve yönet" stratejisi içerisinde emperyalist bir politika takip eden İngiltere, kendi çıkarları ve varlığını devam ettirebilmek amacıyla üslere azami özen ve dikkati göstermekte ve bu durum son derece başarılı bir şekilde kamuoyunun gözünden uzak tutmaktadır. Ortadoğu bölgesindeki neredeyse bütün İngiliz mevcudiyetinin yavaş yavaş ortadan kalkması ve İngilizlerin bir çekilme süreci yaşamalarına rağmen adadaki İngiliz üsleri varlıklarını korumaktadır. Her ne kadar adada söz sahibi olan Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Rumlar bu İngiliz üslere tepki gösterse de İngiltere'nin bu

ABD'nin İngiltere ile çok yakın dirsek teması içerisinde bulunması, ayrıca İngiltere'nin üsler konusunu AB dışında tutmaya çalışarak ABD taleplerine uygun hareket etmesi de kolayca anlaşılabilir.

toprakları bırakmaya niyeti yoktur.² Amerika'nın bölgedeki yaklaşımı ise çok daha farklıdır. Üsler konusunda İngiltere ile imkân ve kolaylıklardan istifade etme ve NATO güçlerini de bu duruma dâhil etme söz konusu olsa da Amerika, adanın tek başına bir devletin eline verilmesinden yana görünmemektedir. ABD'nin artan enerji ihtiyaçlarının karşılanması, Hazar ve Ortadoğu bölgesindeki enerji kaynaklarını kontrolü ve bu merkezlere hâkimiyet, ABD'nin özellikle Doğu Akdeniz bölgesinde deniz gücünün mutlak belirleyici konumu, ABD'nin bölgedeki çıkarlarının korunması ve askeri mevcudiyetinin kesintisiz korunması gibi faktörler bir araya getirildiğinde ABD'nin bu bölgeye karşı gösterdiği hassasiyet kendiliğinden ortaya çıkar. Amerikan hükümetinin adayla ilgili suni ilgisi bölgesel bir sorunun çözümlenmesinden ziyade, adanın Amerikan çıkarlarına hizmet edecek bir deniz üssü olmasındandır. Ortadoğu'ya hâkim konumdaki adanın küresel jeostratejisi, bölgedeki çıkarları, kendi vatandaşlarının hayatı, özellikle Ortadoğu'daki Amerikan güvenlik stratejisi bakımından ön plana çıkan hususların takip edilmesi, Amerikan askeri mevcudiyetinin korunup devam ettirilmesi, özellikle ABD açısından ne kadar önemli olduğunun farkında olan İngiltere ise adadaki hemen hemen bütün haklarından vazgeçmiş olmakla beraber üslerin özerk konumunu koruyup kollamaya devam eder.

Öte yandan, Kıbrıs'ın AB süreciyle ilgili tartışmaların odak noktasına oturmasıyla beraber bu İngiliz üslerinin de farklı amaçlara hizmet etmek üzere kullanıldığı konusunda haberler ortaya atılır. Amerika'nın İspanya'daki Maron hava üssünü İngiltere ile anlaşmak suretiyle Akrotiri üssüne nakledeceği, bu konuda İsrail, Türkiye ve Yunanistan'a da bilgi verildiği ileri sürülür. 1974 Nisan döneminde

“Türkiye Avrupalı kimliği kapsamında sosyal, kültürel, dinsel birçok nedenle dâhil edilemez.” şeklinde bir düşünce pek çok AB üyesi ülke tarafından sesli olarak dile getirilmektedir.

Süveyş bölgesindeki mayınları temizlemek amacıyla bölgeye gönderilen 1.500 civarındaki Amerikan deniz piyadesinden bir kısmı hâlâ İngiliz üslerinde kalmaktadır. Bu bağlamda ABD'nin İngiltere ile çok yakın dirsek teması içerisinde bulunması, ayrıca İngiltere'nin üsler konusunu AB dışında tutmaya çalışarak ABD taleplerine uygun hareket etmesi de kolayca anlaşılabilir. Batı'nın uluslararası ilişkilerde güvenlik kadar önem verdiği ikinci noktanın ticari menfaatler olduğu düşünülecek olursa İngiltere'nin bu üsleri bırakmak niyetinde olmadığı da görülecektir. Dolayısıyla ada fiilen üç ayrı parçaya bölünmüş durumdadır. Kıbrıs'taki askerî üsleri aracılığıyla Doğu Akdeniz ve Ortadoğu'daki çıkarlarının bekçiliğini yapan İngiltere, eski medeniyetine hayran olduğu

Yunanlıların Kıbrıs'ta Rumlar kanalıyla egemen olmasını, barış ve çözüm olarak görmektedir. Amerika, İngiltere ve AB'nin çıkarlarını koruyup kollamak amacıyla hazırlanmış olan Annan Planı'nın ortaya atıldığı dönemde varılacak anlaşmaya göre bu üslerin işgal ettiği toprakların bir kısmının geri verileceği belirtilmekle beraber anlaşma söz konusu olmadığı için üsler aynı pozisyonlarını korumaktadır. Esasında adada her şart altında varlığını koruyacak olan İngiltere, bu üsleri hiçbir şekilde masaya getirmek ve pazarlık yapmak niyetinde değildir.

Fransa'nın Pozisyonu ve Kıbrıs Adası:

Bu noktada özellikle son dönemde ortaya çıkmaya çalışan ülke ise Fransa'dır ve her şeyden önce klasik olarak Fransa'nın da Türkiye ile olan tarihî bağlarını unutmamak gerekir. 1915 Ermeni Tehciri, hemen ardından 1923 Türk-Yunan Mübadelesi ve son olarak da 1974 yılında Kıbrıs'ta yapılan Barış Harekâtı sonrasında Hristiyan Avrupa ülkelerinde Türkiye ile ilgili olarak gelişen tepkiler, ülke için yeni düşmanlar kazandırmaktan başka bir işe yaramamıştır. Bugün Avrupa'da Sosyal Demokratların “Avrupa Birliğine girmek isteyen Türkiye, Sevr Anlaşması'nı kabul etmeli ve imzalamalıydı.” demeleri, Hristiyan Demokratların ise “AB bir Hristiyan kulübüdür.” diyerek Türkiye'yi reddetmeleri bu yüzdendir. İngiltere gibi geleneksel Türk aleyhtarı strateji üzerine bir politika takip eden ve “Menfaat esastır.” diyen Fransa da bu menfaat ilişkisini ağırlıklı olarak Ermeni lobileri ve Ermeni diasporasının muazzam baskıları altında yapmaktadır.³ Öte yandan bazı AB ülkeleri açısından konunun bir başka boyutu daha vardır ve bu AB ülkeleri, Türkiye'yi tam üye alarak, “sıcak nokta” diye tanımlayıp sorunlu ve müdahale alanı olarak gördükleri bölgelere komşu olmak istememektedirler. Bu yüzden,

“Türkiye, Avrupalı kimliği kapsamına sosyal, kültürel, dinsel birçok nedenle dâhil edilemez.” şeklinde bir düşünce pek çok AB üyesi ülke tarafından sesli olarak dile getirilmektedir. Bu yüzden, Avrupalı kimliğinin oluşturulmasında Anti-Türk/Doğu/İslam önemli rol oynamıştır ve oynamaktadır. Bu düşüncenin bugün itibarıyla en açık ve net savunucusu konumunda olan ise Fransa Cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy’dir.

Club Med Projesi, Türkiye ve Kıbrıs:

Bugün gelinen noktada Fransa’yı, Yahudi asıllı bir aileden gelen Nicholas Sarkozy yönetmektedir. Sarkozy’nin Kıbrıs ve Türkiye ile ilgili daha önceki düşüncelerine bakarak bugüne gelmekte esasen fayda vardır. Türkiye’nin AB’ye tam üyeliğine her zaman karşı çıkan ve bu düşüncelerini her ortamda ve diplomatik inceliği pek umursamadan ifade eden dönemin Fransa İçişleri Bakanı, hemen bir dönem sonra yapılacak seçimlerle merkez sağın Cumhurbaşkanı adayı olarak Fransa Cumhurbaşkanı seçilen N. Sarkozy’dir. Fransa Cumhurbaşkanı, seçimi kazanmasının ve cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturmasının hemen ardından bir adım daha ileri giderek Türkiye’nin AB üyeliği konusunda “imtiyazlı ortaklık” önerisini Kıbrıs Rum kesiminin tanınması şartına bağlar. Türkiyeyi hedef alarak hiçbir aday ülkenin AB’nin Kıbrıs Rum kesimi dâhil 25 üyeden oluştuğu gerçeğini inkâr etmeye hakkı olmadığını iddia eden Sarkozy asıl düşüncelerini ise en sona saklar ve “Türkiye ve AB arasında gümrük birliği olmasına rağmen Türkiye, Kıbrıs Rum kesimine uğrayan gemi ve uçaklara, limanlarını ve havaalanlarını kullandırmamaya devam ediyor. Bu kabul edilemez. Tekrar tekrar söylüyorum ki imzaladığı ticari protokolleri iyi niyetle uygulamaya sokana kadar Türkiye ile müzakereler askıya alınmalıdır.” der. Bununla beraber aynı günlerde Sarkozy’nin ortaya attığı ve gerek Türkiye gerekse Kıbrıs açısından son derece kritik ve hassas bir proje söz konusudur ki o da “Akdeniz İçin Birlik” adı verilen faaliyettir. Özellikle Batı kamuoyunda bazı çevrelerce fazla ciddiye alınmadığından “Club Med” olarak da adlandırılan ve Fransa’nın dünya coğrafyasının farklı noktalarında bulunan tatil köylerine de gönderme yapılan, Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerini bir araya getireceği ileri sürülen bu projeden önce Sarkozy’nin kimliğine bakmakta fayda vardır.⁴ Öte yandan Sarkozy’nin “Club Med Projesi” kapsamında yaşanan son çarpıcı örnekse yakın bir dönemde ortaya çıkmıştır. Sarkozy’nin son Cezayir gezisi sırasında Cezayirli Bakan Şerif Abbas’ın Sarkozy’nin Yahudi lobisinin desteğiyle seçimleri kazandığını açıklaması Fransa-Cezayir ilişkilerini iyice gerer ve Fransa hükûmeti de Cezayir’den bu konuda açıklama ister. Konu daha sonra Cezayir Devlet Başkanı Abdülaziz Buteflika’nın olayı kınamasıyla nispeten tatlıya bağlanır. Tekrar konuya dönecek olursak ABD’nin küreselleşme adı altında Avrupa Birliğini teslim almasıyla beraber, küreselleşmeciler Avrupa Anayasası’na karşı Fransa’da oluşan tepki üzerine devreye Yahudi küreselciler ve lobiler girererek Fransız vatandaşı bir Yahudi olan

ABD'nin küreselleşme adı altında Avrupa Birliğini teslim almasıyla beraber, küreselleşmeci Avrupa Anayasası'na karşı Fransa'da oluşan tepki üzerine devreye Yahudi küreselciler ve lobiler girererek Fransız vatandaşı bir Yahudi olan Sarkozy'i Cumhurbaşkanı seçtirirler.

Sarkozy'i Cumhurbaşkanı seçtirirler. Sarkozy'e karşı bilindiği üzere Fransa'da sosyalist bir kadın aday çıkartılmasına rağmen seçimleri Sarkozy kazanmıştır. Sarkozy'e biçilen rol ise Fransa'yı ulusalcı çizgisinden uzaklaştırarak "Akdeniz Birliği" denilen projenin öncülüğüne yönlendirmektir. İşte tam da bu aşamada Sarkozy, Türkiye'nin AB üyeliğine açıkça karşı çıkmakta, bunu çok açık ve kesin bir dille ifade etmektedir. Sarkozy'e göre Türkiye ancak Akdeniz üzerinden AB ile irtibat sağlayabilecektir. Sarkozy böylece Akdeniz fikrini ön plana çıkartırken sadece Türkiye'nin değil aynı zamanda Kıbrıs'ın da Avrupa ile olan irtibatı, Akdeniz hattına çekilmiş olmaktadır. Bu arada Almanya Başbakanı Merkel ise yaptığı açıklamayla Kıbrıs'ın hukuken ve siyasi olarak sorunlu bir ülke olduğunu, bu nedenle de Avrupa Birliği'ne üye yapılmasının çok yanlış olduğunu belirterek Türkiye'nin Kıbrıs konusundaki haklılığını da ispat etmiştir. Merkel'e göre ada üzerindeki problemler halledilmeden Kıbrıs Rum Kesimi'nin bütün Kıbrıs'ı temsilen AB'ye alınmasının da tam bir hata olduğunun altını çizmiştir. Kıbrıs Rum Kesimi'nin

diğer üye ülkelerle beraber Kıbrıs konusunda yapılacak bütün oylamalarda taraf olmasının da büyük bir hata olduğu yine Merkel tarafından ifade edilmiştir. İlginç olan nokta ise Sarkozy, Türkiye'yi Avrupa'nın dışında tutarken Merkel'in de Kıbrıs'ı Avrupa'nın dışında tutmaya dikkat etmeleridir. Bu bağlamda esasında Sarkozy'nin Fransız çıkarlarını da Ortadoğu'da İsrail'in çıkarlarına ve menfaatlerine uygun bir hâle getirmeye çalıştığı görülmektedir. Aynı paralelde binlerce kilometre uzaktan gelerek Irak'a sözde demokrasi getiren ABD'nin asıl amacı da petrole dayanan menfaati yanında bölgede İsrail'in güvenliğini pekiştirmek ve Ortadoğu'ya egemen olmaktır. ABD'nin daha önce saplandığı Vietnam bataklığı gibi Irak'ta da hiç ummadığı bir direnişle karşılaşması, bölgeden geri çekilmesinin ardından şüphesiz uluslararası saygınlık kaybetmeye başlaması ve gerek ABD'de gerekse uluslararası alanda oluşan baskılar sonrasında çekilme planları yaptığı bir sırada bölgede İsrail'in stratejik güvenliğini sağlama bağlamında Türk ordusu da bölgeye çekilmeye çalışılmıştır.⁵ Bu noktada Fransa ise İsrail'in Ortadoğu'daki yalnızlığına son verebilmek amacıyla Akdeniz Birliği projesini ısıtmaktadır. Dünyü hatırlayacak olursak 1948 yılında bir sabah aniden Filistin topraklarında yeni bir devletle, Yahudi İsrail devletiyle karşılaşıldığında akliselim ve uzak görülü insanlar bunda şaşılacak

bir şey görmemişlerdi. Çünkü gelişen olaylar ve yavaş yavaş atılan adımlar gümbür gümbür gelen İsrail devletinin habercisi gibidir. Hoş 1945–1948 döneminde, yani savaşın hemen ardından Avrupa’da Hitler vahşetinden sağ kurtulabilmiş Yahudilerin Filistin’e gidebilmek için hayvan taşımacılığında kullanılan derme çatma ve ilkel gemilerle Akdeniz’e açılmalarına İngiltere’nin engel olduğu, 200–300 kişiyi ancak taşıyacak son derece eski gemilerde binlerce Yahudi’nin hayatını kaybetmesine İngiltere’nin seyirci kaldığı, Akdeniz açıklarında derme çatma gemilerdeki çaresiz Yahudileri toplayıp Kıbrıs’taki temerküz kamplarında aç susuz hapsettiği, denizin

Adada hâlen iki özerk askeri üs bölgesinden (Akrotiri ve Episkopi) İngilizler yanında Amerika ve İsrail de istifade etmektedir.

kıyısındaki bu toplama kamplarında telin hemen ardındaki denize girmelerine bilme müsaade etmediği, bu insanları kamplarda yarı çıplak ve perişan durumda alıkoyduğu, öte yandan Akdeniz’de açlık, salgın hastalıklar ve zulümden perişan olan bu insanlara sadece Türkiye’nin yardımcı olduğu pek hatırlanmaz. Ancak Yahudilere devlet kurduran İngiltere ve onların 1948 sonrasında dünyadaki tek stratejik ortağı olan ABD’nin desteği ve korumacı şemsiyesi ise hep minnetle anılır. Bu da uluslararası ilişkilerdeki ikiyüzlülüğe ilginç bir örnek olsa gerek. Aynı günlerde yaşanan ilginç ve göz ardı edilen bir gelişme ise Fransa’nın Kıbrıs Rum Yönetimi lehine devam eden “Türk düşmanlığı” ve stratejik geleceğe yönelik olarak Fransa’nın Kıbrıs adasında bir askeri üs talebinde bulunmasıdır. Dönemin Kıbrıs Rum Kesimi Cumhurbaşkanı Tassos Papadopoulos’un Kasım 2005 tarihinde Fransa’ya yaptığı ziyaret sonrasında varılan anlaşma gereği son dönemde başta Andreas Papandreou Baf Hava Üssü ve Zigi (Terazi) Deniz Üssü olmak üzere hava ve deniz üslerinin öncelikle Akdeniz’de görev yapmakta olan Fransa donanmasına ve diğer askeri birimlerine destek olmak üzere Fransa’ya açılması, hemen ardından Rumların Fransa ile askerî anlaşma aşamasına gelmesi, adanın pozisyonunu bir kere daha gözler önüne serer. Her ne kadar Fransa tarafından yalanlansa ve yapılan anlaşmanın sadece askerî personelin karşılıklı ziyaretleri olarak gerçekleşeceği belirtilse de genellikle Fransız silahları kullanmakta olan Rum Millî Muhafız Ordusu personelinin de Fransa’da eğitimde oldukları, Rum askerî öğrencilerinin de Fransa’ya eğitime gönderilecek olması bu anlaşmanın diğer bir yüzüdür. Adada hâlen iki özerk askeri üs bölgesinden (Akrotiri ve Episkopi) İngilizler yanında Amerika ve İsrail de istifade etmektedir.

Ortadoğu’ya hâkim konumdaki Kıbrıs Adası’nın küresel jeostratejisi, bölgedeki çıkarları, kendi vatandaşlarının hayatı, Ortadoğu’daki Amerikan güvenlik stratejisi bakımından ön plana çıkan hususların takip edilmesi, Amerikan askeri mevcudiyetinin korunup devam ettirilmesi özellikle ABD açısından ne kadar önemli olduğunun

farkında olan İngiltere ise adadaki hemen hemen bütün haklarından vazgeçmiş olmakla beraber, burada bulunan Episkopi ve Akrotiri üslerinin özerk konumunu koruyup kollamaya devam etmektedir. Bu arada Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlı olarak başka ülkeler de bu durumdan istifade etmenin veya kendilerini güvende hissetmenin yollarını aramaktadır. Örneğin İsrail'in Tevrat'a bağlı olarak "vaat edilmiş topraklara açılmak" ve Mezopotamya su kaynaklarını her zaman kontrol altında tutabilmek için kendisini güvende hissetmesi gerekmektedir. Ayrıca ABD ile birlikte hareket etmeyi tercih eden bazı Arap ülkelerinin güvenliği açısından da adanın önemi yadsınamaz. Bu bağlamda Kıbrıs Adası'nı elinde bulunduracak gücün askerî kuvvet kullanarak kendi güvenliğini sağlamasının ötesinde Kafkasya, Balkanlar, Ortadoğu, Orta Asya ve Basra Körfezi gibi sıcak noktalara askerî açılımlar gerçekleştirebilmesi de her zaman muhtemeldir. Amerikalı deniz stratejisti Mahan'ın da belirttiği üzere "Uzun ve tehlikeli yolculukların son derece tehlikeli olacağı" düşüncesinden hareketle böyle bir stratejik noktadan vazgeçilemez. Ayrıca yaklaşık 1.5 milyar Müslüman toplumun tepkisini çeken, 300 milyonluk Arap dünyası tarafından tamamen kuşatılmış hâliyle sanki bir hapis hayatı yaşayan İsrail ise bu cendereden çıkabilmenin yollarını iki koldan yürüttüğü planlarla bulmaya çalışmaktadır. Bunlar Irak'ın kuzeyinde Kudüs çıkışlı finansmanla yürütülen Yahudi devleti girişimleri ve Kıbrıs adasında ekonomik yayılmacılıkla ortaya çıkan ve giderek ürkütücü bir hâl almaya başlayan teşebbüslerdir. Unutulmamalıdır ki özellikle Doğu Akdeniz bölgesinde yeni açılımları hedefleyen ABD'nin Irak'ta başlattığı askerî harekât öncesinde İskenderun'u üs olarak kullanma düşüncesi ve İskenderun'a lojistik yığınak yapması, ayrıca özellikle Ege bölgesinde Urla ve Mordoğan civarında deniz üsleri tesis edeceği yolundaki girişimleri söz konusu ülkenin Akdeniz'i tamamen kontrolü altına alma ve Doğu Akdeniz'den yeni ve farklı bir safhaya geçmiş olan Büyük Ortadoğu Projesi bağlamında farklı stratejik bölgelere açılım hedeflerine uygun görünmektedir. Bu projenin arka planında İsrail'in bulunduğu göz önüne alınacak olursa Sarkozy'nin Akdeniz Birliği Projesi ve bunun ardındaki İsrail çıkarları da daha net görülebilecektir. Fransa'nın bir zamanlar sömürgesi konumunda olan Suriye ve Lübnan'ın bugün İsrail'i kuşatan ve ciddi tehdit unsuru olarak görülen ülkeler olması Fransa'nın adadaki üs talebini de kamçulamaktadır. İran'ın lojistik desteğiyle ve Lübnan üzerinden İsrail'e saldıran Hizbullah, böylece Ortadoğu denkleminin içine Fransa'nın bir kere daha girmesini hızlandırmış durumdadır. İsrail'in son dönemde Türkiye ile olan ilişkilerinin çok da arzu edildiği gibi olmadığı düşünülürse İsrail'in, Amerika ve İngiltere'nin yanına Siyonist lobilerinin desteğiyle, Yahudi Sarkozy idaresinde Fransa'yı da eklemesi doğal bir süreç gibi de görülebilir.⁶

Bu noktada Yahudi destekli bir Kürt devleti ise tamamen ABD'nin güdümünde Irak'ın kuzeyinde fiili olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle 1 Mart tezkeresi sonrasında Türk askerinin başına çuval geçirilmesi süreci ve ABD ile ilişkilerin donma noktasına

gelmesi ABD'nin tek stratejik dostu olan İsrail'e daha rahat nefes aldırarak politikaların da hızlanmasına neden olmuştur. Bir ada olarak Kıbrıs'ın İsrail'in stratejik güvenliği anlamında önemi de göz önüne alınacak olursa bir yandan Türkiye sınırında, öte yandan Doğu Akdeniz'de aynı hedefe yönelik hamleleri oynamak da kaçınılmaz olur. Nihai hedef ise İsrail'in hareket serbestisini arttırmak ve Akdeniz'e kıyası olan Yahudi devletinin her türlü tehlikelere karşı güvenliğini sağlamaktır. Arap ve doğaldır ki Müslüman ülkelerle kuşatılmış olan İsrail'in her türlü tehdit algılamalarından uzak yaşayabilmesini gerçekleştirmek ise klasik emperyalist stratejiye uygun olarak Ortadoğu coğrafyasında küçük ve tehlikesiz ülkeler yaratmaktan başka bir şey değildir. Bunun görünen

İran'ın lojistik desteğiyle ve Lübnan üzerinden İsrail'e saldırıran Hizbullah, böylece Ortadoğu denkleminin içine Fransa'nın bir kere daha girmesini hızlandırmış durumdadır.

fiili sonucu ise Irak'ın üç parçaya bölünmesinin ardından Yahudi asıllı Barzani'ye kurdukları sözde Kürt devletinden, hatta bir adım daha ileri gidilecek olursa kukla bir İsrail'den başka bir şey değildir. Burada Barzani aşiretine yüklenen misyon ise tarihî süreçte pek çok defa yaşandığı üzere gerek Türkiye'ye gerekse bölgedeki Arap güçlerine karşı bir tampon görevi yapacak klasik bir maşadan başka bir şey değildir. Barzani'nin taşeronluğu, ABD'nin organizasyonu ve desteğiyle ortaya çıkan bu siyasi oluşum tereddütsüz İsrail tarafından finanse edilmekte, bu yeni kukla devlete yerleşen her Kürt ise akla ziyan paralarla desteklenmektedir. Böylece bölgenin demografik yapısı da geri dönülemeyecek şekilde tahrip edilmektedir. Şüphesiz İsrail'in rahatlayabilmesi için bölgede başta Türkiye olmak üzere Suriye, İran, Suudi Arabistan'ın da parçalanarak yönetimi ve hükmetmesi kolay küçük devletçikler hâline getirilmesi gerekmektedir. Bu noktada İran'ın adı verilmeden ona karşı oluşturulan "NATO Füze Kalkanı Projesi"ni de hatırlamak gerekir. Ankaradaki girişimlerini böylece yavaş yavaş yerine getiren İsrail, bu kadar büyük bir Müslüman coğrafyasında ve Arap ülkelerinin kuşatması altında rahat nefes alabilmek için Akdeniz'deki çıkış kapısı olarak da Kıbrıs Adası'nı görmekte ve girişimlerini bu noktada yoğunlaştırmaktadır. Adanın güneyinde Ortodoks kilisesinin ve Rusya'nın hissedilir gücü göz önüne alındığında Kıbrıs'ta ağırlığını hissettirmeye başlayan Yahudi yapılanmasıyla Rusya arasında bir gerginlik yaşandığı ve adada İsrail-Rusya çatışması olduğu da görülecektir. Adanın AB'den uzaklaşması, Club Med içerisine alınması ve istenildiği gibi yoğunlaşması konusunda en büyük desteklerden birisi de Sarkozy tarafından verilmektedir. Bölgedeki istikrarsızlık ve güvensiz ortamdan nemalanan sömürgeci zihniyetin her istediği ve planladığı zaman ve yerde umulmadık olayların patlak vermesinin sebebi de zaten bu değil midir? O günlerde Gazze'ye karadan yardım götüren konvoyun sebepsiz

Bugün gelinen noktada kelimenin tam anlamıyla İsrail'e nefes aldırma projesi hâline gelen Akdeniz İçin Birlik Projesi sadece Ortadoğu coğrafyasını değil, Avrasya'yı ve özellikle Türk cumhuriyetlerini yakından ilgilendiren ve tehdit eden bir girişim hâline de gelmiştir.

yere Mısır sınırında durdurulması ve olayların patlak vermesi, Türkiye'nin doğusunda bir anda terör ve taşkınlıkların şehirlere yayılması, ardından İskenderun'da bir deniz birliğine yapılan saldırılar tesadüf değil, planlı bir organizasyonun parçasıdır.

Öte yandan ABD ile son derece sıcak ilişki içerisinde olan Sarkozy'nin Akdeniz Birliği projesinin de kapsadığı Kuzey Afrika ve Ortadoğu'yu içine alan BOP bağlamında ABD'den Fransa'ya ve dolayısıyla da AB'ye önemli görevler talep edebileceği de düşünülebilir. Böylece eski gücünü hem uluslararası platformda hem de AB içerisinde kaybetmiş görünen Fransa, Sarkozy'nin yönetiminde bütün umudunu Club Med projesine bağlayarak Türkiye'yi AB sınırları dışında tutmanın da hassas bir yolunu bulmakta, Türkiye ve Kıbrıs'ı AB çerçevesinden dışarı çıkartarak Akdeniz Birliği'nin üye adayları arasına almakta ve bu yolla eski gücüne ve otoriter yapısına kavuşma planları yapmaktadır. Böylece gerek Türkiye gerekse Kıbrıs kendi geleceğini artık Batı'da değil tamamen Akdeniz coğrafyasında ve kendi bölgesinde aramak zorunda kalacaktır. Ancak çok hassas bir nokta ise Akdeniz Birliği projesini kısmen AB'yi andıran, biraz Avrupa Konseyi gibi olan, bölgesel ve işlevsel

bir mekanizma olarak tarif eden Sarkozy'nin Mayıs 2007'de belirttiği, "Avrupa ve Afrika arasında bir köprü oluşturacak olan Akdeniz Birliği'ni inşa etmemizin vakti geldi." dediği Akdeniz Birliği isminin yanıltıcı olmasıdır. Akdeniz'in kuzeyindeki ülkeler bilindiği üzere (İspanya, Fransa, İtalya, Yunanistan) zaten şu anda AB üyesi olan ülkelerdir. Henüz üye olmayan Hırvatistan hemen önümüzdeki yılbaşında, Bosna-Hersek, Karadağ, Arnavutluk ise üye olacaklarına en azından zaman içerisinde kesin gözüyle bakılan ülkelerdir.⁷ İlginç olan nokta ise Türkiye ve Kıbrıs Adası üzerinde ısıtılan bu proje konusunda ülkede hiçbir hazırlığın olmaması ve hâlâ tartışmaların artık kabul edilme ihtimalinin neredeyse sıfır olduğu AB üzerine yoğunlaştırılmasıdır. Sorunları çözülemeyen, AB için de tamamen bir sorun kaynağı olan Kıbrıs adasının Girit, Sicilya, Korsika, Balear adaları gibi bir Akdeniz adası olarak, gelecekte olası Akdeniz Birliği içinde yer alması için projeler hayata geçirilmiş durumdadır.⁸ AB üyesi ülkeler için besleyici, güvenlik ve refah sağlayıcı bir emniyet çemberi olacağı düşünülen ve bu şekilde orta Çağ derebeylerinin şatoları çevresinde zor şartlar altında yaşamaya çalışan fakir halk kitlelerini andıran Akdeniz Birliği ülkeleri bu şekilde AB için güvenlik, ekonomi ve refah çemberi olacaktır. Sarkozy'nin koltuğu devredinceye kadar daha düne kadar çok net ve kesin bir dille Türkiye'nin AB üyeliğine karşı çıkması, "Türkiye'nin Avrupa'da yeri olduğunu düşünmüyorum. Çünkü Türkiye Küçük Asya'da" ve "Kapadokya'da

yaşayanlar kendilerini Avrupalı gibi hissediyor mu?" diyen Sarkozy'nin Türkiye'nin AB üyeliğini Kıbrıs sorununa bağlaması ortadayken Türkiye'yi tamamen dışlamak yerine en azından masada tutmak şeklinde bir siyaset uygulaması da manidardır.⁹

Türk Cumhuriyetleri ve Club Med Projesi

Bugün gelinen noktada kelimenin tam anlamıyla İsrail'e nefes aldırma projesi hâline gelen Akdeniz İçin Birlik Projesi sadece Ortadoğu coğrafyasını değil, Avrasya'yı ve özellikle Türk cumhuriyetlerini yakından ilgilendiren ve tehdit eden bir girişim hâline de gelmiştir. Esasında Ortadoğu ve Avrasya'yı içine alan geniş coğrafyada devam eden çatışmalar zinciri Ortadoğu'da Irak ve İran'ın sözde nükleer silahları, Lübnan ve bölge coğrafyasında güvensizlik ve istikrarsızlığın suni olarak pompalanması büyük oyunun parçaları durumundadır. Burada

hatırlanması gereken husus ise ABD tarafından Orta Asya ve Güney Asya'ya yönelik olarak 26 Nisan 2006 tarihinde başlatılan "Büyük Orta Asya Projesi" karşısında Çin ve Rusya'nın derhal harekete geçerek İran, Pakistan ve Hindistan'ı Şanghay Bloku'na davet etmeleri ve çok kutuplu dünya girişiminde bulunmalarıdır. Çatışma ortamının sürekli yaşandığı Ortadoğu'nun Batı medyası tarafından biraz da kasıtlı olarak ön plana çıkartılması kuzeyimizde yaşananları net olarak görmemizi engellemektedir. Pencerenin genişletilmesi Türkiye ve Türk cumhuriyetlerini kapsayan stratejik alanda çok daha büyük ekonomi ve menfaat çatışmalarının yaşandığını gösterecektir. Türkiye'yi bölgede bağımlı ve güdümlü bir pozisyona sokarak etkisizleştirmeyi amaçlayan bu strateji sonrasında Türkiye'nin bölgesel güç olarak sözünün geçeceği de şüphelidir. İngiltere'nin Belgrat-Bombay-Bakü olarak bilinen 3/B projesinin son ayağında Azerbaycan'ın olması, Ermeni diasporasının en yoğun ve güçlü faaliyette bulunduğu ülke Fransa'da, sözde Ermeni soykırımı başta olmak üzere pek çok ince stratejinin işlendiği, başta ABD, İngiltere ve Fransa olmak üzere Avrasya'da ekonomik işbirliği ve menfaat örtüşmesi içine giren emperyal güçlerin Ermenistan sınır kapısını açtırmak için çaba harcaması, mozaığın yerini bulması gereken taşları gibidir. Hristiyan ve Müslüman ülkelerin bir çatı altında toplanarak hedef ülkelerin siyasal etkilerinin sıfırlanacağı Club Med Projesi kapsamında İsrail yalnızlığından kurtarılacak, etkin ve dominant hâle gelecek ve Ermenistan'ın Doğu'da Avrupa'nın son kapısı olarak değerlendirildiği göz önüne alınacak olursa kaybeden başta Türkiye olmak üzere Müslüman coğrafyası olacaktır. Küreselleşmenin can çekiştiği ve ABD'nin kıtasal gücünün sorgulandığı günümüzde ekonomik bir güç olabilmek için en azından 350 milyonluk bir nüfusa sahip olunması gerekmektedir ve bugün itibarıyla ABD, Çin, Hindistan ve AB böyle bir güce en azından kâğıt üzerinde sahip görünmektedir. Bu noktadan hareketle 8. Avrasya Kongresi'nde bir konuşma yapan İstanbul Ticaret Odası Başkanı M. Yalçıntaş ise aynı paralelde "AB nasıl Akdeniz ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmek için bir Akdeniz Birliği'ni kurduysa, biz de

Türkiye'yi bölgede bağımlı ve güdümlü bir pozisyona sokarak etkisizleştirmeyi amaçlayan bu strateji sonrasında Türkiye'nin bölgesel güç olarak sözünün geçeceği de şüphelidir.

Avrasya ülkeleri olarak Avrasya Birliği'ni hayata geçirmeliyiz. Avrasya ülkelerinin birbirleri arasındaki ekonomik dayanışmanın artırılması için yapılması gereken ilk ve en önemli şey şu anda kurulmuş olan Avrasya Birliği'ni harekete geçirmektir. Bugün dünyada bunun çok başarılı bir örneği var. AB var ve AB komşu olduğu Akdeniz ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmek için bir Akdeniz Birliği kurdu. Dolayısıyla biz de Avrasya ülkeleri olarak kendi aramızda ekonomik, ticari ve sosyal işbirliğini geliştirmek için ve Avrasya'yı dünya ekonomisinde daha da söz sahibi hâle getirmek için benzer bir Avrasya Birliği'ni bir an evvel hayata geçirmemiz gerekiyor." der. Türkiye'yle sorunlarını çözmüş, işgal ettiği toprakları tahliye etmiş bir Ermenistan'ın da dâhil olabileceği, Rusya'nın potansiyel olarak içinde yer alacağı ve başta Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan olmak üzere bölge ülkelerinin dâhil olduğu geniş katımlı bir Avrasya Birliği dünya rezervlerinde petrolün % 70 ve doğalgazın da % 69'un bulunduğu inanılmaz bir ekonomik güç hâline gelecektir. Ayrıca takriben 25 milyon kilometrekarelik alana yayılan bölgede 300 milyonluk bir nüfus, 740 milyar dolarlık toplam millî gelir ve 425 milyar dolarlık ticaret hacmi bulunduğu, bölgenin petrol ve doğalgaz ağırlıklı kaynaklarıyla güçlü bir ekonomik potansiyele sahip olduğu değerlendirilecek olursa bölgenin ne anlama geldiği de kendiliğinden ortaya çıkar. Sonuçta ABD'nin iflas eden Afganistan ve Irak siyaseti ve işgalleri yanında "Füze Kalkanı Projesi" kapsamında İran'ı tehdit olarak algılaması ve NATO'yu devreye sokması Çin ve Rusya karşısında Avrasya coğrafyasında sıkıntıya girmesi yüzündendir. Türkiye bu bağlamda Akdeniz Birliği aldatmacasından uzak durmalı, İsrail'i kurtarma operasyonunda şu veya bu şekilde yer almamalı, büyük devlet olmanın gereklerini yerine getirmeli, gerekirse "Hristiyan Kulübü" AB karşısında aynı kartı oynayarak Türk cumhuriyetleriyle ekonomik, siyasi ve askeri alanda yakınlaşmanın ve "stratejik ortaklık" yapmanın yollarını aramalıdır.

- 1 Tarihî süreçte Türk-Fransız ilişkilerine bakıldığında 1915 Ermeni Tehciri, hemen ardından 1923 Türk-Yunan Mübadelesi ve son olarak da 1974 yılında Kıbrıs'ta yapılan Barış Harekâtı sonrasında Hristiyan Avrupa ülkelerinde Türkiye ile ilgili olarak gelişen tepkiler ülke için yeni düşmanlar kazandırmaktan başka bir işe yaramamıştır. Bugün Avrupa'da Sosyal Demokratların "Avrupa Birliğine girmek isteyen Türkiye, Sevri Anlaşması'nı kabul etmeli ve imzalamalıydı." demeleri, Hristiyan Demokratların ise "AB bir Hristiyanlar Kulübüdür." diyerek Türkiye'yi reddetmeleri bu yüzdendir. İngiltere gibi geleneksel Türk aleyhtarı strateji üzerine bir politika takip eden ve "Menfaat esastır." diyen Fransa da bu menfaat ilişkisini ağırlıklı olarak Ermeni lobileri ve Ermeni diasporasının muazzam baskıları altında yapmaktadır. 1923 Lozan döneminde İngiltere ile yaptığı San Remo Anlaşması'yla Musul petrolünün % 25'lik kısmını kabul eden ve bunu ABD'den gizleyerek ABD'nin Açık Kapı politikasına ters bu siyasetle büyük bir tepki çeken Fransa görüşmeler başladığında Türkiye'nin yanında yer alacağı-en azından 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Anlaşması'nı imzalamış bir ülke olarak beklenirken Türkiye'ye yaklaşımı "Siz İngiltere ile anlaşmaya çalışın. Eğer anlaşamazsanız benim yönüm İngiltere tarafı olacaktır." diyerek konumunu belli etmiştir. Daha yakın bir döneme gelinirse 1974 yılında Türkiye'nin Londra ve Zürih Anlaşmaları kapsamında garantör devlet olarak başlattığı Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında Türkiye'ye yönelik en sert politikaların Fransa'dan geldiği ve bu dönemde Fransız ürünlerine karşı Türkiye'de boykot çağrıları yapıldığı hatıra gelecektir. Barrack Obama öncesi dönemin ABD Başkanı George W. Bush bile Irak'taki işgal hareketinin bugünün değil 100-200 yıl sonrasının Amerikan menfaatleri için olduğunu söyleyerek ülkesel çıkar ilişkilerinin köklü temellere dayandığını ve ülkelerin menfaat çatışmaları ve siyasetlerinin çok da kolay değişmeyeceğini göstermektedir.

- 2 Dolayısıyla İngiltere'nin adanın güneyinde bulundurduğu Akrotiri ve Episkopi üsleri de tamamen özerk yapısını korumaktadır ve İngiltere bu üslerin AB sınırları içine alınmasına bugün itibarıyla da pek sıcak bakmamaktadır. Batı'nın uluslararası ilişkilerde güvenlik kadar önem verdiği ikinci noktanın ticari menfaatler olduğu düşünülecek olursa İngiltere'nin bu üsleri bırakmak niyetinde olmadığı da görülecektir. Dolayısıyla ada fiilen üç ayrı parçaya bölünmüş durumdadır. Kıbrıs'taki askerî üsleri aracılığıyla Doğu Akdeniz ve Ortadoğu'daki çıkarlarının beççiliğini yapan İngiltere eski medeniyetine hayran olduğu Yunanlıların Kıbrıs'ta Rumlar kanalıyla egemen olmasını barış ve çözüm olarak görmektedir. Batı'nın Kıbrıs politikası da esasen çok büyük mali kaynaklara sahip Washington ve Londra merkezli Rum-Yunan lobileri tarafından desteklenmektedir. Ancak unutulmuş bir nokta Batı'nın bu politikasının Türkiye'yle ilişkilere zarar verdiği ve Batı dünyası için stratejik konumu ve sağladığı destek nedeniyle son derece önemli bir konumda olan Türkiye'nin de haklı olarak uluslararası her alanda karşısına Kıbrıs'ın bir sorun ve engel olarak çıkartılmasından duyduğu rahatsızlıktır.
- 3 1923 Lozan döneminde İngiltere ile yaptığı San Remo Anlaşmasıyla Musul petrollerinin %25'lik kısmını kabul eden ve bunu ABD'den gizleyerek ABD'nin Açık Kapı politikasına ters bu siyasetle büyük bir tepki çeken Fransa görüşmeler başladığında Türkiye'nin yanında yer alacağı-en azından 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Anlaşmasını imzalamış bir ülke olarak beklenirken Türkiye'ye yaklaşımı "Siz, İngiltere ile anlaşmaya çalışın. Eğer anlaşamazsanız benim yönüm İngiltere tarafı olacaktır." diyerek konumunu belli etmiştir. Daha yakın bir döneme gelirse 1974 yılında Türkiye'nin Londra ve Zürih Anlaşmaları kapsamında garantör devlet olarak başlattığı Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında Türkiye'ye yönelik en sert politikaların Fransa'dan geldiği ve bu dönemde Fransız ürünlerine karşı Türkiye'de boykot çağrıları yapıldığı hatıra gelecektir.
- 4 Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin babası bir Macar Yahudisi, annesi ise Yahudi asıllı bir Fransız vatandaşıdır ve N. Sarkozy, Fransa Cumhurbaşkanı gibi son derece önemli bu makama da uluslararası Yahudi lobisinin muazzam desteği sonrasında seçilebilmiştir. Burada söz edilmesi gereken önemli bir nokta ise yıllar boyunca Türkiye ile sıcak ilişkiler içerisinde bulunan Macaristan'ın özellikle son dönemde Türkiye'ye yönelik dış politikasında gözle görülür ve ani değişiklikler ortaya çıkması ve özellikle Türkiye'nin AB üyeliği bağlamında yaptığı girişimlere Macaristan'dan olumsuz bir tavır sergilenmesidir. Bu noktada Soroz ve Sarkozy'nin Macar kökenli Yahudiler olduğu göz önüne alınacak olursa Macaristan'ın yaklaşımındaki soğukluk ve iki ülke arasında mesafe koymasının sebebi de daha kolay anlaşılabilir.
- 5 Türkiye'nin askeri bağlamda bölgeye kaydırılması ve Ortadoğu'da görev alması açısından her daim yeni girişimler de söz konusudur. Özellikle İsrail tarafından kara, hava ve deniz gücü kullanılarak Gazze kentine yönelik olarak sürekli devam ettirilen saldırılarda binlerce masum sivilin öldürülmesi ve Gazze şehrinin adeta harabeye dönmesinin ardından Türkiye'nin bölgede oluşturulacak Birleşmiş Milletler askeri gücünde veya çokuluslu askeri kuvvet içerisinde görev alması yönünde bazı düşünceler de ortaya atılmaktadır. Türkiye tarafından bölgeye askeri güç gönderilmesini talep edenlerin bir kısmı ise bu konuda bir dönem Filistin'in el-Halil kentinde görev yapan uluslararası askeri güç TIPH (Temporary International Presence in Hebron) bünyesinde Türk askeri personelinin başarıyla görev yaptığını ve İsraililerle Filistinliler arasında gayet başarılı bir tampon görevi üstlendiklerini de belirtmektedirler.
- 6 Bu arada ilginç bir not ise sömürgeci düşüncenin Ortadoğu ve Orta Asya'ya hâkim olmaya çalıştığı Büyük Ortadoğu Projesi yanında Büyük İsrail Projesi'nin biraz atıl kalması da Sarkozy'nin Akdeniz Birliği projesine daha sıkı sarılmasına neden olur. Bunun sonucu olarak Akdeniz'e kıyaslı olan Avrupa'nın Hristiyan ülkelerinin de katılımıyla kurulacak olan Akdeniz Birliği de İsrail'i Ortadoğu'nun Müslüman coğrafyasından kurtaracak bir çıkış kapısı haline gelecektir. Böylece Akdeniz de eski Roma'dan başlayarak Osmanlıya kadar geçen süreçte olduğu üzere kendi kıyısındaki ülkelerin bir araya gelmeleriyle bölgesel bir iç deniz konumuna gelecektir. Akdeniz havzasının özellikle AB ülkelerine her yıl özellikle Kuzey Afrika kaynaklı çok büyük oranda kaçak göç yaşanan bir alan olduğu, bölgenin potansiyel olarak aktif ve pasif pek çok krize neden olan stratejik bir nokta olduğu, Kıbrıs adasının bölgedeki jeo-stratejik pozisyonunun da neredeyse bütün Doğu Akdeniz bölgesini içine alan son derece hassas bir yer olduğu ve Akdeniz havzasında başta Fas, Cezayir, Tunus, Mısır, İsrail, Lübnan, Suriye, Ürdün, Filistin, Güney Kıbrıs ve Malta'nın göz ardı edilmemesi gereken son derece ciddi ve neredeyse bütün Akdeniz havzasını etkileyecek ciddi anlaşmazlıklar içerisinde olduğu, bazı Afrika ve Ortadoğu ülkelerinin siyasi, kültürel, ekonomik farklılıklar içinde bulunduğu, ayrılıkların ve çatışmaların durma ihtimalinin neredeyse hiç bulunmadığı da unutulmadan yine de kültürel, ticari ve siyasi işbirliği kurma çabaları düşünüldüğü, ayrıca Nicolas Sarkozy'nin Kuzey

Afrika çıkışlı büyük kaçak göç olaylarını engelleyerek Arap-İsrail çatışmasına da son verecek siyasi liderlik peşinde olduğu da belirtildiğinden bu Sarkozy projesinin hangi ortak değerler ve birleştirici unsurlar üzerine oturtulacağı henüz bilinmese de AB ile rekabet edebilecek bir güç olabileceği de düşünülebilir. Esasında bu projenin başlangıcı çok daha önceleri AB'nin 1995 yılında İspanya'nın Barselona şehrinde başlattığı "Barselona Süreci" EUROMED ve ABD öncülüğünde Fas'ın Rabat kentinde yapılan zirvede Akdeniz'in geleceği üzerine yapılan toplantılarda ele alınmıştır. Böylece ortaya çıkan AB veya BOP gibi bölgesel beraberlikler değil Akdeniz Birliği gibi projelerin hayata geçirilmesidir.

- 7 Geriye ise kala kala İngiliz Times gazetesinin "Akdeniz göletindeki büyük balık" olarak nitelendirdiği Türkiye, ayrıca Akdeniz'le kıyısı olan Kuzey Afrika ülkeleri (Fas, Cezayir, Tunus, Libya, Mısır) ve Doğu Akdeniz ülkeleri (Suriye, Lübnan ve İsrail) kalmaktadır. Avrupa Birliği'nin ve özellikle de Fransa'nın bölgede yayılmacı siyasetinin taşeronluğu görevini de üstlenecek, AB'nin Akdeniz'deki uzun ve kısa vadeli bütün stratejileri ve projelerini yürütecek, özellikle kaçak göç olaylarını engelleyerek Akdeniz havzasındaki ülkelerin başta hukuk, kültür, ticaret, ekonomi, çevre, kalkınma ve demokrasi gibi konularda AB ile uyumlu hale gelmesini sağlayacak, ayrıca kurulacak Avrupa Yatırım Bankası kanalıyla da bölgeye hükmedecek Akdeniz Birliği projesinin daha başından kendi kendisiyle çeliştiği de ifade edilebilir. AB için uygun görülmeyen ve özellikle uygulanan pasif siyaset sonucunda "kazan-kazan" düşüncesinin sadece taviz ve itaat anlamına geldiği düşünülecek olursa standartları ve normları yakalayamadığı ileri sürülen Türkiye'nin böyle bir proje kapsamına sokulmak istenmesi de düşündürücüdür. Öte yandan AB'nin Kuzey Afrika ve Ortadoğu'dan kaynaklanan çeşitli sorunları bulunduğu da göz önüne alınacak olursa oluşturulmaya çalışılan Akdeniz Birliği projesinin önemi de AB ve Fransa için kendiliğinden ortaya çıkar. AB'nin bu bağlamda karşılaştığı problemlerin en başında yasadışı göç, terörizm tehlikesi, siyasal istikrarsızlık gelmektedir. AB, bu noktada tüm bu tehlikelere karşı kendi etrafında tampon bir bölge oluşturmak istemektedir. Bu tampon bölge oluşturma düşüncesi esasında AB'nin eski Sovyetler Birliği çerçevesindeki bazı ülkeleri birliğe almak suretiyle geleceğe yönelik olası bir Rus tehlikesine karşı oluşturduğu tampon bölge uygulamasıyla da benzerlikler göstermektedir. Konunun en can alıcı noktası da zaten burasıdır. Sarkozy'nin Türkiye'yi dâhil etmek istediği grup işte bu gruptur. Fransa bir yandan İsrail'e Ortadoğu'daki eski dominyonları Suriye ve Lübnan vasıtasıyla bir tehdit oluşturulmasını önlemeye çalışırken İsrail'i de bu coğrafyada hem yalnız bırakmamak, hem de etkin duruma getirmek istemektedir. Bu pencereden bakıldığında ortaya çıkan bu tabloya Akdeniz Birliği değil, Kuzey Afrika-Ortadoğu Birliği demek daha doğru olur.
- 8 Özellikle Fransa'nın Club Med projesi için Türkiye'yi lider konumuna getirme düşüncesi Türkiye'nin dış politikada Sadabad, Balkan, Bağdat Paktı, İslam Kalkınma Örgütü, Karadeniz Ekonomik İşbirliği gibi organizasyonlarda etkin ve lider sorumluluğu aldığı göz önüne alındığında son derece aldatıcı olabilir. Unutulmaması gereken nokta bu yeni oluşumun Türkiye için hiçbir zaman ve hiçbir şart altında AB'nin yerini tutacak veya ona eşdeğer bir organizasyon olmamasıdır.
- 9 Ermeni Yasa Tasarısı konusunda Türkiye'nin "Bu konuyu tarihçilere bırakalım." talebine cevap vermeyen Sarkozy'nin Cezayir'de yaşananlarla ilgili olarak çifte standart uygulayıp "Bunu tarihçilere bırakalım." ifadesi, Nicholas Sarkozy'nin ayrıca Türkiye'yi dedesi tarafından yapıldığı ileri sürülen sözde soykırımla suçlarken aynı anda "Babalarımızın yaptıklarından biz neden suçlu olalım." çifte standardını getirmesi, Ermeni Yasa Tasarısı konusunda adımlar atması ve "Soykırım yoktur." ifadesini yasaklama noktasına yaklaşması göz önüne alındığında bu durum onun siyaset anlayışı ve devlet adamlığı konusunda soru işaretleri yaratmaktadır.